

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Satavesi-ohjelman toiminta 2023

Anna Soirinsuo

20.2.2023

JTF-rahoitus käytöstä poistettujen turvetuotantoalueiden ennallistamiseen

- Suomessa JTF:n perusta on hallitusohjelman kirjaus turpeen energiakäytön puolittamisesta vuoden 2030 loppuun mennessä. Turpeen energiakäytön alasajon välittömät ja välilliset haittavaikutukset aluetalouksiin ja työllisyyteen ovat merkittäviä. JTF:llä vastataan vähähiilisen siirtymän aiheuttamiin sosioekonomisiin ja ympäristöllisiin haittavaikutuksiin työllisyyden ja kestävien aluetalouksien turvaamiseksi
- Turvetuotannosta poistuvien soiden ennallistaminen sekä selvitykset ja pilotoinnit niiden ennallistamisen ja jälkikäytön edellytyksistä ja mahdollisuuksista; kattaa myös turvetuotannosta poistuvien soiden yhteydessä olevat vesistöalueet, mikäli niiden kunnostamisen tarve liittyy turvetuotannon loppumiseen

JTF-rahoitus käytöstä poistettujen turvetuotantoalueiden ennallistamiseen

- Satakunnassa rahoitus hankkeille enintään 2,4 M€
- Jatkuva haku auki 15.5. alkaen, päättyy 15.12.2023
- Seuraava haku tullaan järjestämään, mikäli ELY-keskuksella valtuutta käytettävissä
- Koskee Karvianjoen ja myös Kokemäenjoen ja Eurajoen-Lapinjoen vesistöalueita
- Kullakin maakunnalla on oma alueellista siirtymää koskeva JTF-suunnitelma, joissa on kuvattu omia sisällöllisiä painotuksia ja mitä asioita ennallistamisen osalta nostettu tärkeiksi kehittämiskohteiksi
- [Satakunnan siirtymäsuunnitelma](#)

JTF-rahoitus käytöstä poistettujen turvetuotantoalueiden ennallistamiseen

- Turvetuotantoalueiden ennallistamisen ja jälkikäytön päätavoitteena on toteuttaa toimenpiteitä, joiden tuloksena entisten tuotantoalueiden kasvihuonekaasupäästöt vähenevät ja ennallistetut ja jälkikäytössä olevat alueet muuttuvat vähitellen hiilinieluksi. Samalla luonnon monimuotoisuus paranee ja Vesistökuormitus vähenee.

Esimerkkejä JTF:llä tuettavista toimenpiteistä

- Turvetuotannosta poistuvien alueiden ennallistaminen esim.
 - Vettämällä, jolloin palautuminen kohti luonnontilaa alkaa (esim. tukkimalla ojia, rakentamalla veden leviämistä edistäviä matalia pohjapatoja)
 - Palauttamalla suon alkuperäistä luontaista valuma-aluetta (esim. ohjaamalla metsäojitusalueiden vesiä alueelle)
 - Kosteikot ovat yksi pääasiallisista ennallistamismenetelmistä
- Toimia voidaan kohdentaa myös turvetuotannon kuormittamien vesistöjen kunnostamiseen ja ennallistamiseen
 - Jälkikäyttöön liittyvät toimenpiteet esim. - erilaiset kosteikkoviljelyt kuivikkeiksi, - uusiutuvan energian tuotantoon liittyvät selvitykset, - luontomatkailu ja virkistyskäyttö
 - Ennallistamistoimien ja jälkikäytön informaatio-, tutkimus- ja kehittämistoimenpiteet esim.- kenttäkokeet, pilotit, kokeilut, seurannat eli ennallistamismenetelmien ja jälkikäyttömuotojen vaikutukset

VAR ELY mukana JTF-hankekonsortiossa

- Keski-Suomen, Pirkanmaan ja Varsinais-Suomen ELY-keskukset ovat päättäneet lähteä yhteisesti työstämään hanketta, jonka alle etsitään myös Satakunnasta potentiaalisia toteutettavia kohteita sekä toteutustahoja
- ELY-keskusten rooli hankkeen hallinnointi, koordinointi, alueiden ja toimien ohjeistus ja neuvottelu

Selkämerivuosi 2025?

- Raimo Vahannon ym. Meremme tähden -seminaarien toteuttajien avaus Selkämeri-seminaarissa
- Saaristomeri-vuosi Turun yliopiston vetämänä tulossa 2024
- 2016 tehty alustava taustaselvitys Turun yliopiston ja Satakuntaliiton toimesta, perusasioita otettavissa, fokuksen päivitys tarvitaan
- Tavoite saada alustava suunnittelukokous koolle 2023

Juvajoki/Eurajoen vesistö

- Eurajoen suojeluyhdistyksen aloite 13.12.2022: Eurajoen vesiensuojeluyhdistyksen aloite Juvajoen valuma-alueen Turajärven padon modernisoimiseksi ja Juvajoen ympäristövirtaaman mahdollistamiseksi”
- Sovittelu avoimessa tilaisuudessa, jonka voisi kutsua kokoon PJI, mikäli Eurajoen vesistön sateenvarjo-hanke toteutuu